

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XCVII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

bilitate voluntatis Diabolicæ, qualis hodie est, depromptam. Quicquid enim inordinatorum actuum est in Diabolo, id secundum Albertum est ex inflictione pœnæ, seu voluntatis eorundem à justitiâ DEI confirmatâ immobilitate, vel verius ex subtracta potentia non-peccandi gratia. Et tamen Diabolus ἀμαρτάνει, peccat. I. Joh. III. 8. ἀνθρώπου κτάνει est & mendax. Joh. IIX. 44. Atque adeo κατ' ἔξοχὴν πονηρὸς. Matth. V. 37. VI. 13. Quidni igitur idem, non obstante pœnali inflictione, de damnatis in inferno dici possit?

XCV. Septimum argumentum, §. XLVII. propositum àq; variis sive objectionibus sive dubiis vindicatum, alto silentio contemnit Albertus, ratus, eadem distinctione illud in fumum, æremque prorsus dissolvi. At ego ne hariolando quidem assequi valeo, qua specie emplastrum hoc vulneratæ suæ sententiæ velit applicare? Argumentum nostrum hoc est: Quicumque in statu vivunt deteriore, atque infelicioire, quam qualis est in præsentî vita, illi non pœnæ tantum, sed culpæ quoque malo obnoxii sunt. Ratio, quia utrumque malum malum est, infelicitas est, miseria est. Ταλαίπωρος ἐστὶν ὁ ἀνθρώπος, clamat Paulus, peccato suo ingemiscens; Miser ego homo, quis me liberabit à corpore mortis hujus? Rom. VII. 24. Ad damnati. Ergo. Expectabimus igitur, donec quis in vices magni Alberti succedat, & qua ratione huic aut simili argumentationi distinctio isthæc medeatur, nobis, tum etiam de responsione cogitaturis, ostendat.

XCVI. Octavum argumentum, in vinculum Logicum, §. XLIX. adstrictum, ex ipso Magistro ita solvit Albertus, ut dicat: Ad aliud dicendum, quod non est locus emendæ, ut dicitur in Literâ: & idem pœna ibi experta non aggravat. Ad quæ allegato loco ex doctrina morali responsum est. Neque dissimilis argumentatio foret, si quis ita colligeret: Titius occultè, dum domi suæ est, cædibus & rapinis dans operam, graviter peccat. Ergo, quando se latronum publico conciliabulo associat, ubi locus non est emendationis & ubi supremi latronum principis imperium ad latrocinandum, deprædandumque necessitatem ei immobilem imponit, non amplius peccat.

XCVII. Nonum argumentum auctoritas vetustissimorum patrum constituit, circa quod Bonaventura nihil aliud monet, nisi quod

quod sententiã suam proponit, ex qua de mente antiquorum Doctorum satis constare posse existimat. Dicendum, inquit, quod mala voluntas dicitur dupliciter, ut actus & habitus. Dico ergo, quod timor servilis damnatis non aufert habitum male voluntatis, sed aufert actum. Iste enim non vult luxuriari, quia timet puniri de ipsa voluntate. Tamen habitum non aufert, quod patet; quia, si separaretur impunitas, vellet utique luxuriari. Sic intelligendum est in damnatis, quod dolor pœnalis aufert ab ipsorum voluntate actum, volendi peccare, quod revera damnati non appetunt luxuriari, nec dominari, propter pœnas, quas ex illis actibus sentiunt se incurrisse. Habent tamen habitum voluntatis mala, per quam appeterent peccare, si non crederent se puniri. Si ergo queras, utrum damnati nolint peccasse, dico, quod nolunt, non propter hoc, quod peccatum eis displiceat, quasi injustum, sed quod eis displicet pœna justa. Et ideo malam habent voluntatem, hoc volendo; & ideo vivit adhuc in eis voluntas peccandi, licet dolore pœnarum impediatur, ne exeat in actum suum. Et sic patet responsio ad primum. Prolixè pingit, ut vero similem reddat, opinionem suam de habituali damnatorum peccato, de quâ, quamquam iudicium nostrum §. xxxiv. exposuerimus, nunc tamen insuper etiam ostendemus, quâ hæc pigmenta nihili sint, sequemet ipsa ultrò destruunt. Nam I. aut solum habitum, sine omni inde emanante actu, in damnatis somniet Bonaventura, necesse est, aut actum ex habitu provenientem peccatum esse oportet. Qualis enim est causa, talis est & effectus, & impossibile est, causam deterioris esse conditionis à suo, quem univoçè producit, effectu. Jam verò tales sibi imaginari homines damnatos, à quibus omnis actus moralis exulet, qui nihil agant, quod vel laude dignum sit vel vituperio, sed quorum habitus perpetuo in odio pertinaciter quiescat, est fingere hominem, non tam bestię, quæ ad illatas sibi injurias & violentiam irascitur, moveturque, quam lapidi cuidam similem, sicut in subsecuturâ, de generalibus damnatorum actionibus tractatione, uberius demonstrabitur. II. Timorem servilem, seu metum & consternationem, quam ex pœnarum atrocitate sentiunt damnati, actus malæ & in flagitii pronæ voluntatis in universum & sine discrimine suppressuram esse, falsum est, cujus contrarium tum invictis rationibus, §. LIII. tum testimonio & auctoritate Jesuitæ, inter suos clarissimi, Gregorii de Valentia, probavimus, Supplicia enim

enim tam acerba, tam diuturna, sine ullâ spe vel mitigationis vel terminationis, patienter & sine contrario in inferentem motu perferre, indoli naturæ animalis atque rationalis tam aduersum est, quam fieri nequit, ut bonum non appetat naturâ, & malum non fugiat atque detestetur. III. Quamquam pœnarum dolor nonnullos actus vitiosos, veluti luxuriari & dominari, sufflaminet, quippe qui cum vehementiâ acris cruciatus consistere non possunt, tantum tamen abest, ut cœteros, qui ex dolorum acerbitate per se oriuntur, tollat, ut ponat potius & confirmet, agnoscente ipso Bonaventurâ, qui Q. III. n. XII. *Dicendum, ait, quod etsi in damnatis aliquo modo remittantur affectiones libidinosæ, propter pœnarum magnitudinem, illæ, inquam, affectiones, quæ habent annexam delectationem: attamen affectiones, in quibus est pœnalitas, vigorantur. Unde etsi cessat actualiter affectus luxuriandi & dominandi, tamen intenditur affectus sive furor impatientiæ & livor invidia. Unde tunc dentibus suis fremunt & tabescent. Et quoniam vigebit in eis odium & invidia, idèd vehementer tristabuntur & tabescent in gloriâ electorum. Idèd ad satiandam suam impiissimam æmulationem vellent nullis esse beatos, immò omnes esse miseros. Et quia nec ipsi ad beatitudinem possunt pertingere, nec alios possunt à statu beatitudinis amovere, idèd in semetipsis vehementer tabescent & confunduntur. At impatientia & livor invidiæ & impiissima æmulatio, actus sunt, ex habitu malæ voluntatis orientes, & actus quidem mali atque peccaminosi. Inprimis, cum impatientia ista eò ascendat, ut DEum ipsum convitiis proscindat atque blasphemet, quod Bonaventura cum suis non inficiatur. Necessè igitur est, ut actualiter, non habitualiter tantum peccent damnati. IV. Ex quo ipso tamen luculenter apparet, quam sese confundat & contradictionibus implicet præsens sententia. Si enim damnatus idèd non vult luxuriari, quia timet puniri de ipsâ voluntate, seu, ut semet exponit Bonaventura, propter pœnas, quas ex illo actu sentit se incurrisse, ergo ex eadem ratione non volet impatientiæ & invidiæ actum exercere, DEUMque blasphemare, quia hi actus æquè ac illi tantum pœnarum cumulum induxerunt. Nam à: Quia, ad: de omni, valet consequentia. Et tamen alterum affirmat Bonaventura, alterum negat. Porrò, cum quæritur: an damnati velint se peccasse, idque de actuali voluntate negatur, ex eâ ratione, quia*

S

actu-

actualiter non velint luxuriari & dominari; nemo non videt à particulari concludi, seu potius, à negato actu uno ad negandum alterum, à negatâ specie ad negandum genus: non vult luxuriari, ergo nec blasphemare, ergo nec omninò peccare: Vel si disertè se actum impatientiæ concedere in damnatis profiteatur Bonaventura, dico, non fuisse ad quæstionem, vel certè non sufficienter responsum. Ita enim potius respondendum fuisse, res ipsa docet: voluntatem peccandi in damnatis quoad nonnullos actus habitualementantum, quoad alios autem actualement esse. Sed nempe retraxit hoc dicturum Bonaventuram Augustini auctoritas, qui dixerat: *voluntatem peccandi damnatis nunquam, sed facultatem deesse.* Maluit igitur in istas se difficultates & contradictiones induere, quam à verbis illius recedere. Denique V. ipsa quæstionis determinatio apud Bonaventuram ita comparata est, ut pro actuali peccato damnatorum evidenti consequentiâ possit inde concludi: Quicumque enim idèò actualiter nolunt se peccasse, *non propter hoc, quod peccatum eis displiceat, quasi injustum, sed quod eis displicet pœna justa,* illi actualiter hoc ipso peccant, cum displicentia peccati, quæ legitimum non habet finem, sed eum potius, qui voluntati DEI adversus est, velut aversationem justissimæ, àque DEO ipso inflictæ, pœnæ, peccatum sit actuale, sicut ex definitione peccati palam est. Ex quibus omnibus patet, sententiam nostram de actualibus damnatorum peccatis adèò firmis niti præfidiis, ut confessionem veritatis etiam adversæ opinionis fautoribus exprimat, neque posse tam otiosum in inferno peccatum somniari, quàm aliquando in nonnullos, si non in hos, tamen in alios, vitiosos actus & scelera prorumpat.

XCIIIX. Argumentum decimum, §. L. propositum, non uno potest modo formari. Si angeli mali peccant, tum peccant & damnati. At verum est prius. Ergo & posterius. Si non obstat atrocitas cruciatus infernalis, quo minus peccet angelus malus, tum neque obstabit eadem atrocitas, quo minus peccet damnati. At verum est prius. Ergo & posterius. Negat minorem Bonaventura, quæ, quando probata fuit per id, quod voluntas angeli mali hodie mala sit, nec post iudicium mutetur, hunc in modum respondet: *Ad illud, quod objicitur, quod voluntas est invertibilis,*

Esse dicendum
pena versio,
verò l. para
spolientur d
veris, par
mus. H
mali post iud
peni vero an
enim hoc non
idem status a
bique inferna
causis non pe
ni detrahit in
ll. 4. Ange
democritum, n
Ep. Jud. ven
ante iudicium
unt vim illa
runt. Non
partim coner
dentem ratio
cantr. H
nis, quem per
fractu in malo
m. ego d. emmi
incedens via
opinionis habet
usque ad diem
cipient condem
ratione pecca
centiam con
Angelum en
tan, & hacten
caro, ab omni
moto indige
los quoad se